

**Biuro Krajowej Rady
Radiofonii i Telewizji**

**Departament Polityki
Europejskiej
i Współpracy z Zagranicą**

Obowiązek składania sprawozdań przez niezależne ciała regulujące na przykładzie wybranych państw europejskich

Styczeń 2004

Paweł Stęпка

**ANALIZA
BIURA KRRiT**

Wstęp

Obowiązek sprawozdawczości jest często stosowanym mechanizmem kontroli ciał regulujących przez instytucje władzy państwowej. Wymóg ten jest zapisany w ustawach o radiofonii i telewizji wielu państw europejskich. Najczęściej obowiązek ten dotyczy tzw. rocznych sprawozdań z działalności, które są w większości przypadków przedkładane odpowiedniemu Ministrowi (np.: Holandia, Irlandia i Szwecja), Parlamentowi (Czechy, Rumunia, Słowacja) lub jak ma to miejsce w przypadku Francji jednocześnie Prezydentowi, Rządowi i Parlamentowi. W niektórych przypadkach ustawa precyzuje zakres sprawozdania wymieniając jego najbardziej istotne elementy (np.: Czechy, Francja, Węgry i Włochy).

Prócz rocznego sprawozdania z działalności w niektórych państwach w

Nr 3/2004

niektórych państwach występują także inne rodzaje raportów, do których przedstawiania zobowiązany jest regulator. Należy do nich między innymi raport finansowy, który w niektórych przypadkach ogrywa kluczową rolę (np. w Holandii i Szwecji). Spotyka się także raporty dotyczące stanu prac nad kodeksami (Irlandia) lub raporty dotyczące kompetencji zatrudnionych pracowników (Szwecja).

Istotnym elementem różniącym poszczególne rozwiązania jest występująca w niektórych państwach możliwość odrzucenia raportu przez instytucje państwowe. W przypadku Czech i Rumunii, w skrajnych okolicznościach, które dokładnie definiuje ustawa, odrzucenie raportu może skutkować rozwiązaniem ciała regulującego. W wielu państwach tego typu sprawozdania mają głównie charakter informujący choć instytucje państwowe mają prawo ustosunkować się do treści raportów w formie opinii (Szwecja) lub zapytań (Irlandia).

Poniżej przegląd wybranych rozwiązań europejskich:

Czechy

Artykuł 6 ustawy o radiofonii i telewizji z 2001 roku nakłada na czeskiego regulatora obowiązek składania Izbie Niższej Parlamentu corocznego sprawozdania z działalności, którego najbardziej istotne elementy zostały wymienione w ustawie. Dokument ten powinien do końca lutego zostać dostarczony do Izby Niższej Parlamentu która go akceptuje. Jednocześnie dokument ten trafić musi także do Prezesa Rady Ministrów aby ten mógł wydać swoją opinię na ten temat. Sprawozdanie musi być upublicznione w dniu jego przyjęcia przez Radę. Izba Niższa Parlamentu ma prawo żądać dalszych wyjaśnień oraz dodatkowych informacji dotyczących sprawozdania. Okres dostarczenia wyjaśnień i dodatkowych informacji jest określany przez Izbę Niższą Parlamentu. W przypadku gdy sprawozdanie w znaczący sposób narusza przepisy ustawy lub jest po raz kolejny odrzucone przez Izbę Niższą Parlamentu wówczas Izba ta może zaproponować Prezesowi Rady Ministrów rozwiązanie rady.

Francja

Artykuł 18 ustawy o radiofonii i telewizji (Ustawa nr 86-1067 z 30 września 1986 r.) nakłada na Najwyższą Radę Radiofonii i Telewizji (CSA) obowiązek corocznego sporządzania raportu obejmującego: sprawozdanie z działalności CSA, raport z przestrzegania ustawy, raport z wywiązywania się z zobowiązań spółek i przedsiębiorstw publicznych

objętych ustawą. Coroczny raport jest adresowany do Prezydenta, Rządu oraz Parlamentu. W raporcie tym CSA może przedstawić propozycje zmian o charakterze ustawodawczym i normatywnym oraz może przedstawić uwagi na temat podziału wpływów z abonamentu oraz reklamy pomiędzy organizacje sektora publicznego. Raport ten nie wymaga akceptacji żadnej z instytucji i tym samym nie może być ani zmieniany ani odrzucony. Nie jest on także przedmiotem specjalnej debaty parlamentarnej.

Holandia

Zgodnie z odpowiednimi przepisami *the Media Act (Bulletin of Acts and Decrees of the Kingdom of the Netherlands (Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden) 1987, 249)* holenderski regulator *Commissariaat voor de Media* powinien do dnia 1 czerwca każdego roku przedstawić raport finansowy Ministerstwu Edukacji, Kultury i Nauki. Raport ten powinien uzyskać akceptację ministerstwa.

Holenderski regulator jest zobligowany także do opracowywania corocznego sprawozdania z działalności, które jest przekazywane do Ministerstwa Edukacji, Kultury i Nauki, które następnie przekazuje je obu Izbom Parlamentu. Sprawozdanie to ma charakter informacyjny i nie może zostać odrzucone.

Irlandia

Irlandzki regulator BCI jest zobligowany przepisami ustawy o radiofonii i telewizji do corocznego przekazywania raportu z działalności wraz ze sprawozdaniem finansowym do Ministerstwa Komunikacji, Morza i Zasobów Naturalnych. Raport ten następnie jest przekazywany do dwuizbowego Parlamentu (*Oireachtas*). Odpowiednie komisje parlamentarne mogą zgłaszać swoje pytania dotyczące treści raportu, natomiast raport ten nie może zostać odrzucony.

Zgodnie z art. 19.9 ustawy o radiofonii i telewizji BCI jest zobowiązana do składania Ministrowi (a tym samym też Parlamentowi) raportów z postępów prac nad kodeksami (np. kodeks dotyczący reklamy skierowanej do dzieci). Po opracowaniu kodeksu przewidziane jest także opracowywanie przez BCI co trzy lata raportów z funkcjonowania kodeksów.

Rumunia

Rumuńska Rada ds. Audiowizualnych na podstawie artykułu 20 ustawy o radiofonii i telewizji jest zobowiązana do przekazywania Parlamentowi do 31 marca rocznego raportu z działalności. W przypadku gdy Parlament zaakceptuje raport Rady nanosząc swoje uwagi i rekomendacje, wówczas przewiduje się okres 6 miesięcy na uwzględnienie ich przez Radę w kolejnej wersji raportu. W sytuacji gdy Parlament nie zaakceptuje raportu Rada musi dokonać zmian postulowanych przez Parlament i dostarczyć nowy raport do Parlament w ciągu 3 miesięcy od daty odrzucenia jego poprzedniej wersji. Nowy raport jest ponownie dyskutowany i wymaga akceptacji. Jeżeli także nowy raport nie zyska akceptacji Parlamentu wówczas mandaty członków Rady wygasają i nowi członkowie są wybierani na okres pozostały do końca kadencji.

Ponadto członkowie Rady są zobowiązani do składania wyjaśnień i informacji przed odpowiednimi komisjami parlamentarnymi jeśli zajdzie taka potrzeba.

Słowacja

Słowacki regulator zgodnie z paragrafem 5.2 (h) ustawy o radiofonii i telewizji jest zobowiązany do przekazywania parlamentowi corocznego sprawozdania ze swojej działalności oraz na temat stanu sektora nadawczego.

Szwecja

Szwedzka RTVV jako urząd państwowy jest zobowiązana do sporządzania wielu raportów i sprawozdań o różnym charakterze, których adresatem jest rząd (Ministerstwo Kultury). Największą wagę ma sprawozdanie finansowe dołączone do corocznego raportu z działalności, które podlega wnikliwej analizie. Ministerstwo ma prawo wydać opinię na temat stopnia realizacji przez RTVV celów strategicznych określonych przez rząd. RTVV składa także raporty dotyczące między innymi kompetencji pracowników oraz środków zastosowanych w celu podniesienia tych kompetencji.

Węgry

Komisja do spraw Radiofonii i Telewizji (ORTT) jest na podstawie artykułu 43 ustawy o radiofonii i telewizji zobowiązana do przedstawienia parlamentowi corocznego sprawozdania do 1 marca. Ustawa określa podstawowe elementy sprawozdania.

Włochy

Zgodnie z artykułem 6c (12) ustawy o radiofonii i telewizji, włoski regulator AGCOM jest zobowiązany do dostarczenia Prezesowi Rady Ministrów do 30 czerwca każdego roku sprawozdania z działalności wraz z planowanymi przedsięwzięciami na przyszły rok. Raport ten następnie jest przekazywany Parlamentowi. Ustawa dokładnie precyzuje elementy raportu.

Bibliografia:

- **Czechy:** Broadcasting Act 2001. ACT dated 17 May 2001 on radio and television broadcasting operation and on changes of other acts
- **Francja:** Ustawa nr 86-1067 z 30 września 1986 r. (wersja polska)
- **Holandia:** The Media Act (Bulletin of Acts and Decrees of the Kingdom of the Netherlands (Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden) 1987, 249)
- **Irlandia:** The Radio and Television Act, 1988
The Broadcasting Act, 2001
- **Rumunia:** The Law no. 48 / May 21, 1992 - Law on Radio and Television Broadcasting - was published in the "Monitorul Oficial"(Official Journal of Romania), no. 104, May 25, 1992
- **Słowacja:** Act No. 308 of 14th September, 2000 on Broadcasting and Retransmission and on Amendments of Act No. 195/2000 Coll. on Telecommunications as changed by the Act No. 147/2001 Coll. on Advertising and on change and amendment of some acts.
- **Węgry:** Act No. 1 of 1996 on Radio And Television Services.
- **Włochy:** July 31st 1997, n. 249. The institution of the Autorità per le Garanzie nelle Comunicazioni and the regulations for telecommunications and radio and television broadcasting systems